

Motion till Naturskyddsföreningens riksstämma 2018

STAD & LAND - skapa rättvis balans

Problem

LAND – odlare måste använda kostsamma insatsmedel såsom syntetiska gödselmedel, bekämpningsmedel, fossila bränslen, mm och negativt påverkar sin hälsa, miljö och klimat därför att

STAD slösar bort växtnäringssämnen och bioenergi - med hjälp av föråldrade avfallssystem som bidrar till ökade påfrestningar på ekosystem.

Saknas effektiv framställning av

biogas (till el och värme/kyla) för att påskynda utfasning av fossila energikällor och **biogödsel** som innehåller mullämnen (humusämnen) och mikroorganismer - båda med bioenergi och växtnäring - som kan skapa biologisk balans i odlade marker och fasa ut merparten av syntetiska gödselmedel och bekämpningsmedel och därmed positivt påverka hälsa, miljö och klimat.

Bakgrunden till förslaget

Vem är närande och vem är tärande?

Den 22 januari presenterades rapporten "FOKUS LANDSBYGD samspelet mellan stad och land i Det flerkärniga Skåne". På sidan 10 står det:

"**Staden** har blivit **normen** och ses som närande aktiv, självständig och kulturell, innovativ och rik på möjligheter.

Landsbygden står som en motsats och innebär periferi, en **tärande** passiv bygd som är beroende och stagnerande."

Begrunda:

Företag från LAND levererar mjölken. Bonden anskaffar alla insatsmedel: kor, stallar, utrustning, arbetskraft och foder, eller odlar foder själv och har kostnader för plog, traktor, bränsle, konstgödsel, bekämpningsmedel, arbetskraft, mm ... Bönder dvs. LAND får 3,43 kronor per kilo mjölk enligt Aftonbladet 2017-06-22.

Företag från STAD tar hand om mjölken: förpackar, transporterar och säljer för 11,95 kr/liter mjölk enligt COOP 2018-01-22.

STAD tjänar dubbelt så mycket på mjölken än LAND gör. Skulle företag i STAD finnas utan mjölken? **LAND är självklart närande!!!**

Allt material som härstammar från växt- och djurrike levererar LAND till STAD. T ex livsmedel, pellets, prydnadsväxter. Utöver det även metaller, sten, grus, etc. etc.

Företag från LAND levererar livsmedel och trävaror som innehåller bioenergi och minst 16 kemiska grundämnen som är byggstenar till allt levande inklusive människa.

I företaget och hushåll i STAD/bosättningar blir livsmedel antingen till matavfall eller toalettavfall.

1) **Matavfall** utgör mellan 10 och 50 procent i hela kedjan (vid tillverkning, hos grossister, leverantörer, butiker, restauranger och storkök samt hos hushållen) med ohållbar hantering uppstår kostsamma förluster och föroreningar.

2) **Toalettavfall** ca 1,2 kg per person och dag transporteras till avloppsreningsverk som hanterar 300-550 liter avloppsvatten per person och dag med dyra, förorenande och förlustbringande metoder. Mycket energi och farliga kemikalier används och slam innehåller för mycket av ämnen som är olämpliga för odlade marker.

Kvävereduktion i avloppsreningsverk är denitrifikation dvs. omvandling av reaktivt kväve till kvävgas (N₂) men samtidigt produceras ca 1 % lustgas (N₂O) som är en växthusgas, där varje molekyl absorberar cirka 200 gånger så mycket utgående strålning som koldioxid. Vid låga höjder reaktivt kväve ökar ozonhalten, vid mycket höga höjder förstör det egentligen ozon. I stratosfären bryter ultraviolett ljus N₂O och producerar NO, vilket i sin tur fungerar som en katalysator för att bryta ner ozon. Effekterna av N₂O kan bestå i årtionden, med en uppehållstid på 120 år i atmosfären.

Beslutsfattande politiker på alla nivåer är ansvariga för att

- ohållbara metoder och system som alstrar föroreningar används för hantering av avfall vilket

har stor negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat

- **saknas effektiv återföring från STAD tillbaka till LAND/odlingar** av de kemiska grundämnena och bioenergi som är kvar i mat- och toalettavfall, växtmaterial, mm och därför fortsätter utarmning av odlingsmarker
- satsningar på forskning och utveckling av **tekniska system som betjänar biologiska system** är obetydliga när det gäller cirkulär bioekonomi och bevarande av biologisk mångfald även i odlade marker
- **självförsörjningsgraden** på livsmedel är i Sverige ca 50 % - var finns säkerhet?
<http://www.atl.nu/lantbruk/vi-har-gjort-oss-sarbara/>
<http://www.atl.nu/lantbruk/sveriges-sjalvforsorjningsgrad-ar-0/>
- i **HORIZON 2020 satsas endast 5 %** på "Food security, sustainable agriculture and forestry, marine maritime and inland water research and the Bioeconomy" – det viktigaste för människornas hälsa, välmående och överlevnad!
https://ec.europa.eu/research/horizon2020/pdf/press/fact_sheet_on_horizon2020_budget.pdf

Förslag till lösningar

Beslutsfattande politiker på alla nivåer måste se till att endast hållbara (ekologiskt, ekonomiskt och socialt) metoder och system ska utvecklas och användas för att

säkra att LAND/odlare får tillbaka från STAD/bosättningar biogödsel

från lokala högteknologiska anläggningar placerade både i städer och på landsbygden. Biogödsel hjälper till att odlingar kan producera växter till lägre kostnader med betydligt lägre mängder av ohållbara syntetiska gödselmedel och bekämpningsmedel.

Samtidigt ska produceras i lokala högteknologiska biogasanläggningar, både i städer och på landsbygden, "metan" i biogasen för användning i industri eller för lokal omvandling till el och värme/kyla.

Biogasen behöver varken naturgasens mycket kostsamma infrastruktur eller kostsam och energikrävande uppgradering av rå biogas till naturgasens kvalitet. Detta ska inte bekostas av allmänna medel. Det får leverantörer av fossil naturgas bekosta själva.

Direkta och indirekta fördelar blir följande:

- mindre ohälsa av odlare som använder sig av konventionella odlingsmetoder
- lägre kostnader för insatsmedel i odlingar
- lägre halter av bekämpningsrester i livsmedel
- bättre hälsotillstånd hos medborgare
- lägre kostnader för sjukvård
- ökade arbetstillfällen inom tillverkning av utrustning - "gröna jobb"
- ökade möjligheter för export av innovativ "miljöteknik i biologins tjänst".

Vi föreslår riksstämman besluta

- att Naturskyddsföreningen ska skriva en rapport där sammanställs vad som ska göras för att **LAND/odlare får tillbaka från STAD/bosättningar biogödsel** för att skapa balans mellan STAD och LAND med hänsyn till säker försörjning med livsmedel även vid hot utifrån och lämnar rapporten till regeringen – bland Naturskyddsföreningen ca 192 000 medlemmar finns säkert kunniga personer som vill hjälpa till

- att Naturskyddsföreningen ska driva en **upplysningskampanj** för att medborgare både i STAD och LAND förstår alvar med **livsmedelsförsörjnings problem** om man fortsätter med ohållbara odlingssystem som använder syntetiska kemikalier och fossila bränslen

- att Naturskyddsföreningen ska påverka politiker på alla nivåer – inom landet, i EU sammanhang och internationellt - **att vara måna om de biologiska resurser som mänskligheten lever av** och använda allmänna medel endast till utvecklig och uppgradering av ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara varor, tjänster, metoder och system.

Härslöv 2018-01-31

Ruzena Svedelius, Dr Agr
Medlem

Birger Sölverud, konsult
Medlem

Motion till Naturskyddsföreningens riksstämma 2018

STAD & LAND - skapa rättvis balans

Problem

LAND – odlare måste använda kostsamma insatsmedel såsom syntetiska gödselmedel, bekämpningsmedel, fossila bränslen, mm och negativt påverkar sin hälsa, miljö och klimat därför att

STAD slösar bort växtnäringssämnen och bioenergi - med hjälp av föråldrade avfallssystem som bidrar till ökade påfrestningar på ekosystem.

Saknas effektiv framställning av

biogas (till el och värme/kyla) för att påskynda utfasning av fossila energikällor och **biogödsel** som innehåller mullämnen (humusämnen) och mikroorganismer - båda med bioenergi och växtnäring - som kan skapa biologisk balans i odlade marker och fasa ut merparten av syntetiska gödselmedel och bekämpningsmedel och därmed positivt påverka hälsa, miljö och klimat.

Bakgrunden till förslaget

Vem är närande och vem är tärande?

Den 22 januari presenterades rapporten "FOKUS LANDSBYGD samspelet mellan stad och land i Det flerkärniga Skåne". På sidan 10 står det:

"**Staden** har blivit **normen** och ses som närande aktiv, självständig och kulturell, innovativ och rik på möjligheter.

Landsbygden står som en motsats och innebär periferi, en **tärande** passiv bygd som är beroende och stagnerande."

Begrunda:

Företag från LAND levererar mjölken. Bonden anskaffar alla insatsmedel: kor, stallar, utrustning, arbetskraft och foder, eller odlar foder själv och har kostnader för plog, traktor, bränsle, konstgödsel, bekämpningsmedel, arbetskraft, mm ... Bönder dvs. LAND får 3,43 kronor per kilo mjölk enligt Aftonbladet 2017-06-22.

Företag från STAD tar hand om mjölken: förpackar, transporterar och säljer för 11,95 kr/liter mjölk enligt COOP 2018-01-22.

STAD tjänar dubbelt så mycket på mjölken än LAND gör. Skulle företag i STAD finnas utan mjölken? **LAND är självklart närande!!!**

Allt material som härstammar från växt- och djurrike levererar LAND till STAD. T ex livsmedel, pellets, prydnadsväxter. Utöver det även metaller, sten, grus, etc. etc.

Företag från LAND levererar livsmedel och trävaror som innehåller bioenergi och minst 16 kemiska grundämnen som är byggstenar till allt levande inklusive människa.

I företaget och hushåll i STAD/bosättningar blir livsmedel antingen till matavfall eller toalettavfall.

1) **Matavfall** utgör mellan 10 och 50 procent i hela kedjan (vid tillverkning, hos grossister, leverantörer, butiker, restauranger och storkök samt hos hushållen) med ohållbar hantering uppstår kostsamma förluster och föroreningar.

2) **Toalettavfall** ca 1,2 kg per person och dag transporteras till avloppsreningsverk som hanterar 300-550 liter avloppsvatten per person och dag med dyra, förorenande och förlustbringande metoder. Mycket energi och farliga kemikalier används och slam innehåller för mycket av ämnen som är olämpliga för odlade marker.

Kvävereduktion i avloppsreningsverk är denitrifikation dvs. omvandling av reaktivt kväve till kvävgas (N₂) men samtidigt produceras ca 1 % lustgas (N₂O) som är en växthusgas, där varje molekyl absorberar cirka 200 gånger så mycket utgående strålning som koldioxid. Vid låga höjder reaktivt kväve ökar ozonhalten, vid mycket höga höjder förstör det egentligen ozon. I stratosfären bryter ultraviolett ljus N₂O och producerar NO, vilket i sin tur fungerar som en katalysator för att bryta ner ozon. Effekterna av N₂O kan bestå i årtionden, med en uppehållstid på 120 år i atmosfären.

Beslutsfattande politiker på alla nivåer är ansvariga för att

- ohållbara metoder och system som alstrar föroreningar används för hantering av avfall vilket

har stor negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat

- **saknas effektiv återföring från STAD tillbaka till LAND/odlingar** av de kemiska grundämnena och bioenergi som är kvar i mat- och toalettavfall, växtmaterial, mm och därför fortsätter utarmning av odlingsmarker
- satsningar på forskning och utveckling av **tekniska system som betjänar biologiska system** är obetydliga när det gäller cirkulär bioekonomi och bevarande av biologisk mångfald även i odlade marker
- **självförsörjningsgraden** på livsmedel är i Sverige ca 50 % - var finns säkerhet?
<http://www.atl.nu/lantbruk/vi-har-gjort-oss-sarbara/>
<http://www.atl.nu/lantbruk/sveriges-sjalvforsorjningsgrad-ar-0/>
- i **HORIZON 2020 satsas endast 5 %** på "Food security, sustainable agriculture and forestry, marine maritime and inland water research and the Bioeconomy" – det viktigaste för människornas hälsa, välmående och överlevnad!
https://ec.europa.eu/research/horizon2020/pdf/press/fact_sheet_on_horizon2020_budget.pdf

Förslag till lösningar

Beslutsfattande politiker på alla nivåer måste se till att endast hållbara (ekologiskt, ekonomiskt och socialt) metoder och system ska utvecklas och användas för att

säkra att LAND/odlare får tillbaka från STAD/bosättningar biogödsel

från lokala högteknologiska anläggningar placerade både i städer och på landsbygden. Biogödsel hjälper till att odlingar kan producera växter till lägre kostnader med betydligt lägre mängder av ohållbara syntetiska gödselmedel och bekämpningsmedel.

Samtidigt ska produceras i lokala högteknologiska biogasanläggningar, både i städer och på landsbygden, "metan" i biogasen för användning i industri eller för lokal omvandling till el och värme/kyla.

Biogasen behöver varken naturgasens mycket kostsamma infrastruktur eller kostsam och energikrävande uppgradering av rå biogas till naturgasens kvalitet. Detta ska inte bekostas av allmänna medel. Det får leverantörer av fossil naturgas bekosta själva.

Direkta och indirekta fördelar blir följande:

- mindre ohälsa av odlare som använder sig av konventionella odlingsmetoder
- lägre kostnader för insatsmedel i odlingar
- lägre halter av bekämpningsrester i livsmedel
- bättre hälsotillstånd hos medborgare
- lägre kostnader för sjukvård
- ökade arbetstillfällen inom tillverkning av utrustning - "gröna jobb"
- ökade möjligheter för export av innovativ "miljöteknik i biologins tjänst".

Vi föreslår riksstämman besluta

- att Naturskyddsföreningen ska skriva en rapport där sammanställs vad som ska göras för att **LAND/odlare får tillbaka från STAD/bosättningar biogödsel** för att skapa balans mellan STAD och LAND med hänsyn till säker försörjning med livsmedel även vid hot utifrån och lämnar rapporten till regeringen – bland Naturskyddsföreningen ca 192 000 medlemmar finns säkert kunniga personer som vill hjälpa till

- att Naturskyddsföreningen ska driva en **upplysningskampanj** för att medborgare både i STAD och LAND förstår alvar med **livsmedelsförsörjnings problem** om man fortsätter med ohållbara odlingssystem som använder syntetiska kemikalier och fossila bränslen

- att Naturskyddsföreningen ska påverka politiker på alla nivåer – inom landet, i EU sammanhang och internationellt - **att vara måna om de biologiska resurser som mänskligheten lever av** och använda allmänna medel endast till utvecklig och uppgradering av ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara varor, tjänster, metoder och system.

Härslöv 2018-01-31

Ruzena Svedelius, Dr Agr
Medlem

Birger Sölverud, konsult
Medlem